

† ՅԱԿՈԲ ՓԱԾԱ

Պետական Ամսական մ'ալ, Օսմաննեան ինքնակալութեան համբաւաւ, նուն Պաշտօնեայ և ծախսարար արքունական անձնական գանձուն, Գաղագեան Յակոբ Փաշա, անսակնկալ մահուամբ կը յափշտակուի:

Կը պակսի այնպիսի հասակի մը մէջ, յորում դեռ եւս մեծագոյն փառաց և արդեանց ընդարձակ ասպարէզ մը բաց էր զիմացը, ուր խոհական գործունէութեամբ, օրինակելի հաւատար, մութեամբ և ամենուն հիացմամբն ու գովութեամբ փայլեցաւ:

Աղիտալից մահուանն սրտաճմիկ պարագայք, ինչպէս վարած փայրուն կենաց հանգամանքն, լրագիրք և օրագիրք հոչակեցին արդէն, ուր որ ողբացեալ Հրաժարեալն մեծարուած էր արժանապէս:

Մեծափառ Սուլդանն Ապտիկ Համիտ, արքունի բարձր վասահութեամբ զնա պատուղ ինքնակալն՝ իրաւամբ կը զգայ այդպիսի տարաժամ կորստեան մը ծանրութիւնը: Իրենց Պետին կը ձայնակցին Նախարարքն և պաշտօնեայք, և համօրէն Հայ ազգն, իր ցաւոցը մէջ՝ արդարապէս պարծերով այդպիսի մէկը Օսմաննեան Պետութեան ընծայած ըլլալուն, որ մատուցած արդիմագործ ծառայութեամբք յաճախնեց Ազգին պատիւն:

Տիսուր գագաղին վրայ բռնալիր ձգուած վաղանցուկ ծաղկանց ու անթառամ պասկներէն շատ աւելի յերկարակիւաց ու տեսկան պիտի ըլլայ Հրաժարելոյն անբամբաս և ամբիծ անունն, իր ամենայն գովիստէ վեր արդարասէր հաւատարմութիւնն:

Յակոբ Փաշայի տիսրական հրաժաշտը՝ նոր տոիթ մը կը մատուցանէ՝ հապտակասէր ինքնակալին վստահութեանն զոր կը տածէ առ ազգն Հայոց. մէկէն իրեն յաջորդ անուանելով միւս այլ անուանի ազգային մը. զվանմափայլ Մ'իրայէլ էֆէնտի Փորթուգալ: Երկար տարիներէ ի վեր պետական այլ և այլ պաշտամանց մէջ ցուցած ժիր և փութաշան յաջողամութեանն և արդեանց՝ արդարասէլիս հասուցումն էր այն:

Ոչ ոք տարակուսի, նկատերով իր հանրածանօթ խոհական անցեալը, թէ յամենայնի արժանաւոր պիտի երենայ իր Նախորդին. և ինչպէս ցարդ, ասկէ ետքն ալ մեծագոյն պարծանք մը Ազգին, ազնուափայլ Ընտանեացը, և ներուի մեզ ըսել, վարժարանին Մուրատայ, ուր այնչափ փայրով և գովութեամբ ուսումնական կրթութիւնն ստացած է: